

Böck
304

304

Upp. efter Kestin Jansson

Annam

1919.

Vilho Welander

Rörelse mot liga

(107 sid)

(5a 1-2)

1919.

1

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Hilmer Melander

efter

Kerstin Grönström

i

An draunns m., Kvin. km²

Anmärkningar:

304

Barn född.

Badrak med skulle grävas ner.

1919.

2

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Hilmer Wesslén
after
Karl Jansson

i
Helsingfors, Andraunns m., Kust län

Anmärkningar:

304

J. i Främninge 1849

Drysen.

För att bli fri från en lyfe shall man hitta sig i
välne under en bus, där en bildig gått över.
Man kan också hitta sig det vallen, som man hittat
en lik med.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

305—304

304

Uppf. efter Hanna Anders Måns

av Vilhelm Melander

1919.

Annam

f. i Annanum 1843

"Från en lärde fru herr herr,
med lyck."

1919.

J

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Upp. av

Nils W. Welander

efter

Anna Anders Nåns

i
Kristinechor, Andraum m., Krist. län

Anmärkningar:

304

f. i Andraum 1843

(Rapport i alkoholna av sagom. mnr.)

Barn föddes på barnkotvet.

När ett barn föddes, användes den första angången kläder och repetition barn ett dygn, sen brändes de upp. Såldes huvud endast förna barnet.

Kai och may kan bliippas torsdag, aldrig söndag.

Frammende, som kom in till barnet, innan det var dopat, fick inte höra vid det, förrän de hade slutit med händerna på katekuzjen.

De lade ofta omkring barnet, tills det var dopat.

Om man reste till dopet, lämnades i orätt på barnet, förrän det skulle bli "nimmett".

För att barnet skulle bli bultigt, fick gudmodern föra sig väl. Barnet fick samma veder som hon. "Du tyr på din gudmor."

Fadran och gudmoder och alla, som kunde komma till, lade pengar i barnets kläder, förrän det skulle bli nöt.

Till fadran trojs förr och framför sydom, sen arman släkt.

1919.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

4 Y

Uppr. av

Vilhelm Melander

efter

Hanna Anders Måns

i
christianior, Andraumis by, Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Andraum 1843

Bonbytingar.

Pysshingar fog barn, innan de var döpta och kunde bortbytingas i hället.

Vi d. brubeklockan (Andr.) låg det förr eft. hus. Det bodde pysshingar fullt in till och bortade förd där ibland. En gäng kom det en bonbyting. Kvinnan sätta längre och Falade med henne. Det tyckte trollen int' om, och så kom där en stor(!) magarussa med ett barn på var Axel. Bröden var så långa och stora, sa' hon haide hanat upps dem till barnen. Hon sade:

"Dräna och gå,
rista och gå,
ja' tiden göt ejen."

De brukande alltid ge dubbelt rigen, när de haide lönat möjot, men den gängen fick kvinnan eft. balast och eft obalast förd, för att hon Falat ut längre med bonbytingen.

5/1919.

5

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Hoppt. av

Vilfor Welander

efter

Karla Anders Näs

i

Kristinehamn, Andraums m, Krist. län

Anmärkningar:

J. i Andraum 1843

Bort by föring ar.

I Flötöys (Andr.) församling föddes ett barn. Bortby föring en växte
mården inte, den åt och drack och grynde jämt. En söndag var
Dora prajan hemma på stället. Då gick tröllet ut till henne
och ville ha nägonting av henne. Hon saade också, att han skulle
 bli där så långt, att de inte harde nägot bröd, utan fick låna
bröd på mycklarna. Prajan blev rädd, men ville heller inte ge
honom, vad han ville ha. Hon saade, att han skulle få, som han
ville, om han bar den klibben full med råmen från ån. Så gav
hon honom ett säll. Det lyckades inte förra honom, han barn ville
mer säll. När han såg lyckelöst komma på avstånd, skyndade
han sig in och lade sig i vaggan och förgäle gry. När kvinnan
gick förför att se om honom, var han alldeles nät. Hon frågade pr-
jan om i köket, och hon talade om allt ihop. När de hade läst
slägit en stund, han de skulle båra sig åt, gick de bågge in, och
kvinnan saade till prajan: "Nu är vi sa nägonting nu, så vi får ha
mycklarna och lämna bröd på." Då gick prajan föringen sin väg. När
morgon kom deras egta barn genom dörrenen, men det blev aldrig
till nägot.

* nu har det blivit så slet på förrålen, att...

1919.

6

Upp. av

Vilhelm Welander

after

Anna Anders Miss

i
Kristineholms, Andraums m., Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Andraum 1843

Bortivad av Troll.

Det kom en flicka bort i alunbruket (Andr.). När hon
 så hade gått, misrade hon sig hemma och ville bli där. "Fre-
 den mig, om jag hemmen," sa hon. ~~Det var~~ Men hon försäkrade sig.
 — Hon kom bort, när hon läste med andra p. Ting hufvudsen,
 där var shörla p.

Det var en kvinna i Mölle härad, som hunde fått ett
 barn. Mannen gick till Andraum för att sätta till om dop. Då
 blev kvinnan tungen, och de lärde en av bildning av henne av al
 i källan i sängen. När mannen kom hem, frågade han, att hon
 var föd, och begrav henne. När tre år harde gått, kom hon igen.
 Då var han omgift. Hon bad honom hjälpa sig, hon var myndig,
 om hon barn fick sätta i ett horn av flugan och få lämning an-
 man. Hon blev hjälpt och fick bli hemma, men hon var mycket
 förändrad.

7919.

7

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Upp. av

Tillor Welander

efter

Hanna Anders Måns

i
Christiansborg, Andraunns m, Krist. län

Anmärkningar:

304

En jokas öjukan.

En kvinnan hade född sin man och då fått förmågan att bota skövren. Jag var hos henne med en flicka. Hon gick sig i fingret och låt tre droppar blod falla i vattenet, som flickan skulle dricka.

8 1919.

8

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Upp. av

Viktor Welander

efter

Hanna Anders Måns

i
Christinekvarv, Andraums församling, Krist. län

Anmärkningar:

J. i Andraum 1843

"Hans blindhet"

Jag var dålig på ögonen, när jag var ung. Det sig-
nades bort. Den kyrka sahe sig på en jordfast sten och skick-
te mig med avigsidan av handen på ögonen.

1919.

9

9

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Upp. av

Vilhelm Melander

after

Hanna Anders Måns

i
Christichorv, Andraumson, Kvist. län

Anmärkningar:

J. i Andraum 1843

Ljy Ton.

För att bota lyte shall man gå och stjala i en annans hus. — Min dotter fick en urväxt som ett gift gynn på överläppen, för hennes brudskede till haka griffröd och så har hon väl stått och fuggat på ett gynn och blivit rädd från magot. Jag gick till min bros hus och skar av en lit fläck tigande. Den smorde jag. Trösen med det på urväxten och gick till kyrkogården, innan solen gick upp. Där grävde jag ner fläckbilen över ett mytt kungs grav, sen jag fragat, om det ville få det mda till sig. Trösen blev genast frisk.

En kvinna, som var havande, hade gått i byskun. Det blev eldvärda i gården. När hon gick tillbaka från kyrkan, kom det en bus och släck i om olyckan mot henne. Hon vred händerna i förtviken och släck högt. Flickan, som blev född, lever ännu på Almndruket. Hon salnar alla frimurarna utan tunnem och till mig red på ena handen.

Barnet får härlig, om modern får se ett en mare och bli rädd för en.

Om den havande far ner i voden, blir barnet drägtigt.

Om man går fram till förfäl och släcker in till modern, så får barnet "slirkjulan". Det kan förhindras, om man drömmer henne tre gånger på samma sätt, och sen far henne ut

10

1919.

10

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Upp. av

Vilto Welander

efter

Hanna Anders Måns

Ännmärkningar:

304

Kristineberg, Andra värmen, Krist. län

Malit att skada.

Hår en och sida en flicka på valvet (Andr. alunbruk) där
gris sida, ett par timmar efter det att en hund, som också bodde
på valvet, hade hållt och tillat på den. Hon sa: "Nu har ... dö-
dat min gris." Det har gjort, att alla människor i riddan frå-
gon om fråna hennes hundar.

II 1919.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

II

Uppt. av

Vilhelm Welander

after

Hanna Anders Måns

i
Christinehof, Andraunnen, Krist. län

Anmärkningar:

304

Pyslingar i blumbuket, Andr.

Det bodde pyslingar i alerns chakken, i "pyslingshål". De som arbetade, hörde jämt, hur de drog med drömmen i berget. En gång, när min faras morvor var med och arbetade, kom det en fin mässell ut och ville bjuda dem på kaffe, om de gick in senare på e.m. De kunde inte se något matte i muren, där hon gick in och ut.

1919.

12

12.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Vilhelm Wesslen

efter

Hanna Anders Hans
i
Kristinehamn, Andraums m., Krist. län

Anmärkningar:

304

(Berättat av sagom. Janfar)

Trollböllops.

I Bläcköp (Andr.) kom en kvinna in i ett sitt-hus, där kvinnan hade haft mycket böllöpsritver på sig vid sitt bölllop och ville låna hennes alver. "Du har dei rigon, och dässen kommer genom d'r tuga, så du harje den." Då sörjer hade kvinnan hulet välling till middag, mannen satte inne. Då uppmärkades drögen, och böllöpkassan förgårde in. Kvinnan saj dem, men mannen gjorde det inte. Det var en litet på golvet. Spelmannen, som gick först, tog honom på shiken och drog honom upp i vällingfåset. Mannen, som parken saj eller hörde, skrek: "Kattafan, är du galen!" Sörjer alla de andra kom an hälst. - Närka dag kom kvinnan tillbaka med sitt ret.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

306

304

304

Uppr. etd.

Anders Nilsson av Ucklora. Mälardalen

Carman

1912.

F. i. Ucklora

Magnien

S 11

13 1919

13

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Nilsor Welander

efter

Anders Nilsson

i

Aqua, Andrarums m, Thun. lin

Anmärkningar:

304

f. i Nittsköle sv, Said härd

Majorsa (fr. Nittsköle sv.)

I dag är fösta maj

ach, gurlig fil

holig! är det att leva i denna fil sån att benvä.

ach, gurlig fil

All fröd och blommor på sitt vis

ach, gurlig fil

abollen bän

ach, gurlig fil

I dag är mannen herre,

men i morgon kan man vara kalleman,

de böre med de önärre

de kan falla i all stund.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

304

304

Uppr. af Mårten Nilsson

co

Vilhelm Wulander

Agnes, Andersson

1919.

Arbete med - Skyltning ut. (orig.)

---

14 1919.

14

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Anmärkningar:

Uppr. av

Vilhelm Welander

efter

Mårten Nilsson

i
Agusa, Andraunns m., Thist. län

f. i Andraum 1841-

Magiska handlingar vid arbetet.

Då brödbleket en gång hade misshöllits på en hälle, fick drängen måsta gång gå ut och föjala redan från min vedkälla.
En kvinnan skulle draza en slycta över häinan för att få smör.

1919.

15
15

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Nilsfar Molander

efter

Mårten Nilsen

i
Agusa, Andramuns om, Krist. län

Anmärkningar:

304

f. i Andramun 1841

Skydd mot djur.

Man kachi kvastar i brökhorna, för att höken ej skulle få
hönen.

1919.
16

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Vilhelm Wesslen

efter

Mårten Nilsen

i

Agneta, Andrarums ön, Kust. län
f. i Andrarum 1841

Anmärkningar:

304

Lådsl.

När man harle såll hören, harde man såcharna
upp på talat, förr att man skulle få bra sköld.
När man särde lin, skulle en flicka med långt hår
ga framför och "fåta" varken, förr att linet skulle bli långt.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

304

304

Uppd. af: Hanna Lönn

av Vilhelm Welander

Anledning.

1919.

"Furibz", Fackbrosen Söderfors.

S 17 - 20

17/9/19.

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

17

304

Uppr. av

Nils Eric Melander

efter

Hanna Olson

i

Andra rumm om, Krist. län

Anmärkningar:

Mycel av nedanstående iakttoogs med
ett barn f. i dec. 1918.

Barnfödd

Badraknet slår till jären, liksom det vallens modern
vättar sig i annars kommer sjukdom genom luften.

Navelkring och effektrörelse kanas från elden.

Ting enting får komma i luften, så längre barnet inte är
döpt. Kläderna får inte hänga ut. De andra rubenringarna kan
liberal upphållas genom att man lägger räum oplöder i kläderna.
Endast järnringarna får slita om dessa ting.

När gudmodern kom tillbaka från dopet lämnade hon
modern barnet med orden: "Här har du en kusken i fållan" för en
hedenring (det är henne [honom], det är barnet i dopet graci och i
[mannet] krisens bok miskrävde."

Modern gick ej ut från till hyskegningen. Söndag en efter
denna gick hon till kyrkan från allt "hämta hell".

18/9/19.

18

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Upp. av

Vilhelm Welander

efter

Hanna Olsom

i
Andrauns s., Krist. län

Anmärkningar:

304

Barnfödel i graven.

Om modern dör, innan barnet födes, förlåses hon i graven. En man från Fiskebäck (Sjötorps s.) kom en gång sushjärtigt till kyrkan. Han kände mycken gråt och jämmer från kyrkogården: "För hädde fe ett, had sif fe två?" De hade lagt i över Tyg före barn, men så blev det kringar. Karlen, som var förfäder dig, skar av framdelen på din slysta, kastade in den på kyrkogården och kände sig ände därifrån. Han Galare inte var det, förrän hans livsma frågade honom en vecka efter, när han bytte slysta.

19 1919.

19

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Vilhelm Welander

efter

Hanna Åström

i

Andraums m., Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Andraum 1852

Erig elden sjukhan.

Kallas "målesjukhan", därfin är barnen "målars" för att
de är friska.

20 1919.

20

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Uppr. av

Vilhelm Wesslen

efter

Hanna Olson

i Andraun m, Krist. län

Anmärkningar:

J. i Andraum 1859

Lj. f. b. b. s.

När man använder reninande avatken förra boda
ell byfe, shall man gå tigande, innan salen går upp,
tio dagar efter ramntra. Nåll med shall fagas mot storm, harkas
till baken med öron. Shall hokas, innan det användes.

Man lämnar den dödes hand förra utslag, sam han van
vällal (d. s. av modern), tig ambe. Sen frågar man den döde: "Vill
du ha sjukdomen med dig i graven?" Det måste vara krimmoklu
fri gosse, manslik förfiden.

JUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

21 1919.
21

Uppt. av

Vilhelm Welander

after

Hanna Olson

i

Andravum m, Kir. län

Anmärkningar:

304

Misfall.

"Så fölrorade vägen", ja misfall.

Om man kan se på portret, om det är pojke eller flicka, var är det till hyskingången.

22 1919.

22

JUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Mppt. av

Vilhelm Welander

efter

Hanna Åstrom

i
Bromölla, Fjälkestads m., Kust. län

Anmärkningar:

f. i Fjälkestads 1844

Skogsmanen.

En gäng kom skogsmanen till några drängar, som var på skogsarbete i Tjörnerid (Fjälk.) När de talade med varandra, frågade hon den ene, varför han hette, och då sade han: "ja säl". Så tog han en hasselgrön (!) ur elden och brände henne på handen. Då sprang hon därifrån och skrek till skogsmannen ("Björn"), att "ja säl" hade bränt henne, men det kunde han ju inte göra något vid.

1919.

23
23

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Uppr. av

Vilhelm Wesslen

efter

Hanna Olson

i

Bomhusa, Fagersta m, Kust. län

Anmärkningar:

Troll i öjus hysnand.

Et par drångar i Tjörneöd (Faj.) gick sent hem en kväll. Da gick de se bilan en floda svin, som gnypade omkring dem och sprang och slog balestenen i väret. Vid et gårdet låg där en bo, och de gick dit bort för att se, om det var gårdeus. Men da växte hon till en ofantlig höjd. De gick hem och saj om det hela brållen, men dåz om ej är talande de om det. Husbonden saj da: "Varfru Falan mi om det, där är ju ända' ingenting att göra vid det!"

24 1919.

24

30

LUND UNIVERSEITS FOLKMINNESSAMLING.

Mpp. av

Vilhelm Melander

efter

Hanna Olson

i
Bomhoffa, Färgelanda, Krist. län

Anmärkningar:

J. i Fajusofa 1844

Troll och åska.

Allt kultig är borta nu, därfor all åsken fajat effer
sådant och slayst ihjäl det.

Det var åsken en gång från en 40 år sen. I en gård i Bom-
hoffa holl de på med det sista laoret. Just som det kom in i por-
gen, såg de en åsken haft eller något sådant sprunga omkring. Och i
det samma slog det ner i porten, så gården brann ner.

1919.

25 25

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Nils Far Melander

efter

Hanna Olson

i

Bontoffa, Fjälkoffa ön, Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Fjälkoffa 1844

Sagor från Syllebo (Vemmerby m.)

En pojke skulle en gång till Syllebo. Han hade husröda och frc. Baum med sig. När han var hemma en ut på nät, hördes en röd manifran: "Kom hemma, bli hemma, den blir i ejn ejent!" Det hände också, när han skulle omigen. — Där är en farla över handelsen i byskan, men den är nu målad över.

I samma kyrka är en jätte begravd.

26 1919.

26

Rappt. av

Nilsor Welander

efter

Hanna Åstrom

i

Bomkulla, Fagersta härad, Väst. lan

Anmärkningar:

304

Trollen skövda.

I Horna blev ragen alltid huggen nästan innan folket
fåndt ut grå det. Det var smäfolket, som gjorde det, och de hörde
dem spyrna:

"Du skär lång,
jag lägger i bånn." [band]

Men de tog alltid huvudet, det båna^x av den på samma gång,
så folket förlorade ju det på det. Det gick likväl inte, förän
de hade kommit ut välfra ut ölmunnan på marken om gång.
Då kunde smäfolket inte komma.

^x "finger"

27 1919.

27

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

304

Uppt. av

Nils or Nelsander

efter

Hanna Olson

i

Bontorpa, Fröjelstofa om, Husq. län

Anmärkningar:

f. i Fröjelstofa 1844

Valborgs dag.

Folk samlades till arbete på Kornvall, där äldermannen
fick sitt. Det bytte om älderman Valborgs dag, den nya fäst
på Främmön.

Valborgs dag slängdes brukens ut.

304

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

(304)

304

Opp. af. Carlsson

or Vibes McCandless

13-8

Anderseus.

P. i. Andersson 1841

"Väderlaken med sommar, vinter

S. 38-31

1919.

2829

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Upptr. av

Vilhelm Melander

efter

Ola Persson, "brännare"

i
Ilsfors, Andraunns m., Kust. län

Anmärkningar:

304

f. i Andraum 1841

Tiden frå väderlekt, sådd och skörd.

Horn såddes d. 5 juni.

Harrar såddes sitt i maj.

Potatis såddes d. 19 maj.

Baj sa'ddes i forjan av sept.

Ärter såddes d. 16 april.

Som väderet är fredag och söndag, så bli det till ondtag.

När röken slår ner i stormen, blir det regn.

Bli det länga infäppor med det samma, ~~utan~~ blir det

längt.

Regnar det påske dagen, blir det längt.

Fryser det mitten frå Vårfredag, "Frönah", blir det

fort i 40 mätter effen.

1919.
29
29

Upptr. av
 Vilhelm Walander
 efter
 Ola Persson
 i
 Andrarums Sm., Krist. län

Anmärkningar:

304

Staffansvisa.
 Sankt Staffan var en stållodräng, en stållodräng
 han vissa ma sina fäder som

i ra i ra

om fader alla.

Sosser låt oss lustige vara,
 en gång jul om året vara.

De två de vore dräka, ja dräka
 de är både smala och smäta.
 i ra, i ra o.s.v.

De två de vore röda, ja röda
 de hörde väl bli föda.

Dan somse han var appelsgrå, ja appelsgrå
 den rider på hufvud Staffan på.

Och längre shall vi hålla vid er vägg, vid er vägg
 här fyra var i vädskägg.

Gubben heter Joakim, ja Joakim
 han hjälper oss alla driva in.

1919.
30

30

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Nils Eric Melander

efter

Ola Persson

i

Söderby, Andraums m, Krist. län

Anmärkningar:

304

Midsommarafton.

Midsommarafton gick man till byggnässiden och brölle
ut de sjukas knägg i "SandHans dagg".

1919.

31 31

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Vilhelm Welander

efter

Ola Persson, Trosby

i
Andraumns ön, Krist. län

Anmärkningar:

304

J. 1841 i Andr.

Majvisa. (Frägmoni)

Vi komma igen till nästa år
O, Maj är välkommen.

Här komma vi mägra pojkar omå
O, Maj -
Sen voss till och låt voss gå.
allt så' mitt som världen är, synja de rotar i blommor.

Frå hänan grå ägg på jät
O, Maj...
Till parmekaka och äppelmät
allt så' mitt...

Nu hön ni glasen klunja
O, Maj...
Nu ja' ni öl åt kvinda (kvinda)
allt så' mitt.

304

Kallas den "gamla" majorian. Den "nya", som ännu syns,
ärenstämmer fullständigt med den ofta hyllta: "Ach ljuffig Trö...".

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

304

304

Und. efter Per Person

av Vilhelm Welander

Christiansen

1919.

Trollen, Rasken, clerk, Skjold m.fl.

S. 32-26

32/1919.

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

32

304

Uppr. av

Vilhelm Welander

efter

Per Persson

i

Andrarum sm, Bräk, län

Anmärkningar:

"Dråsa ut".

.... på Nybygget (i Andr.) läste ut ögat på Per Perssons undantravslövna, då hon fick resa till Lund och ta ut det riktigt. "Egoné hujen skulle hon blivit av med det andra ögat också, för både jag och Mama läste", sa han sen ful mig.

33 1919.

33

304

Uppf. av

Nils or Melander

efter

Per Person

Anmärkningar:

Breaböle, Andrarums s., Kvarn. län f. i Andraum 1829

Målet är skada

Undantags borin an på min gård kunde trolle. En gång
lånatade hon en färsak av mig, och samma dag drog bryggan.

34 1919.

34

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Pieter Welander

efter

Per Person

i

Breabäck, Andraums m, Kvarn. län

Anmärkningar:

304

f. i Andraum 1829

Bacharen.

Bacharen fick inte gå längre in i kyrkan än i "förska
skymningen" (= till den andra båtiken fram dörren).

Bacharen slaktade också hatar, hatar var fruktliga.

36 1919.

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

15

Uppr. av

Vilhelm Walander

efter

Per Persson

i

Breabäck, Andraumsson, Krist. län f. i Andraum 1829

Anmärkningar:

304

Skydd mot onda makter

När jag hade gårdens, gränden jag alltid mer migst i jorden, för att förron inte skulle ja' malts med det, som växte. Skärtorsdag slog jag kors för alla dörrar och lade närl på vinden.

304

35 1919.

36

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Nilsor Wesslen

efter

Per Person

i
Brabäck, Andraums m, Knut. län

Anmärkningar:

304

f. i Andraum 1829.

Slaget.

Man slaktade vid fullmåne, höstet var fästet då.

Det var också fisk och kräppor.

Mjälken åf man aldrig, inte ens hundarna ville dricka på den.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

304

304

Uppf. av Carlsson om vilket Waller
Ljung

f. i S:t Olof 1800

1819

Innehålls sastalter.

139

37/1919.

32

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Upp. av

Vilhelm Melander

efter

Carl Bonan

i
Sjärvsö m., Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i S:t Olof 1840, j.d. folkskollärare
(Inn. fullt och vitt på historien.)

Pysslingar.

I Brödskog (Mjölnlunda, Fagerstads m.) bodde pysslingar. En kväll på våren fȫr en hundra år sen stod en man på gärdens nordanfr̄ högen och kastade sitt valsen. Han hörde en mullen, påd och tramps. Sā kom de i rad, hur de hunde komma fram. Sist kom en hals, falktrumpet en. Mannen sa: "Här är stort vällshap!" - "ja." - "Här har ni hemma?" - "Vi har hemma i Brödskog, vi har gā fe Vinke (den gamla kabbalaren i Frösunda, men merriken) fe en doter, vi har där, hon ska ha båsöl." - Mannen skräckade åt den hälse, som hinkade framöf och hars brätt om. "Du får ā grinsa ad mi, men ja ska ni di, ad vigan du kommer ing, ska du ha bröder de ena boner att di." - Det hände också.

304

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Uppf.-st.

Görlitz, Sachsen
25 aug.

er Wiltz, Weissen

304818.

Uppf. nr. 10

S. 38-39

38 1919.

38

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Mpp. av

Vilhelm Welander
efter
Anna Håkansson
i
Elianders m., Krist. län

Anmärkningar:

304

Dry Sen.

Om en havande kom nära en bakhun, och elden drog ut, så blev barnet röd på samma ställe, som elden hade kommit nära på modern.

Om den havande tillade genom en spricka, blev barnet vindögt.

39/919.

LUND UNIVERSTITETS FOLKMINNESSAMLING.

39

Uppt. av

Vilhelm Walander

efter

Anna Håkansson

i
Bjärnöön, Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Fagelstofa 1848

Visa. (fr. Fagelstofa)

I fyst och ensamhet
var shall man väntens finna;
en sorg, som ingen vet,
shall minna där frivinna.

En bröd, tung som ören,
mjuk mörker, vart jag går,
bländ fisken fram linopp den,
som hälle håll formår.

Som ellan dig och mig
det fändes upp en licha,
där fändes upp en eld,
det blir en dag lig på äga.

Hun jag shall dämpa den,
vet jag alls ingen häd.
Jag sätter till min grav,
om dig jag ej shall få.

Ett rent och ärligt svin,
som ensam dygden slänke,
och så en högen vänd,

304

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

304

304

Uppr. efter Anna Johansson

av Vilhelm Welander

1919.

Elin
Gärd.

Uppr. "Johanssons Gedächtnis".

S. 40-45

40 1919.

YJ

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Vilhelm Welander

efter

Anna Johanna

i
Självöde m, Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Brösas 1834

Engelbrekt.

Man böfade "skäver" men "skäverbenet", som sah i
frimurudet.

41 1919.

41

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Mppt. av

Vilhelm Melander

efter

Anna Johansson

Elianis m, Krist. län

Anmärkningar:

304

J. i Brösarp 1834

Dykt grubbarn

Dykt grubbarn (lantmåttarna) visade sig alltid, när de utmanade dem, när de åt och drickte i bystugorna. Man skulle bara begära grisar av dem, så kom de i snabb färd. Folk gick då tyvärr in igen i bystugorna.

42 1919.

U2

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Anmärkningar:

304

Vilhelm Welander

efter

Anna Johansson

i

Självända m., Krist. län

Lyften.

Om det kom eld i kvarnen, och den havande ströfalle
över den, blev barnet sängt i baken.

Dessamma skedde, om hon valte sig brödvis magot varmt
(bröd f.d.), eller då magot varmt myss funnits.

När den havande varit ofrihetig på magots vis, skulle
hon ta rinnande vatten och förs tillsammans med
och sen den skadade huvudsdelen.

43 1919.

43

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppm. av

Vilhelm Welander

efter

Anna Johansson

i
Elanders m., krit. län

Anmärkningar:

304

f. i Bröa 1834

Dy Pen.

Till ... kom där en karl, som hade nägot fel på ögonen,
så han tillade hontrig. Kvinnan "frivela" sig på honom och
såg att åde åf honom. Nåden alla hennes barn är hontriga på ögonen.

I ongärd i Elanders hade de en blodis med ögon, som vände
sig. En havande stod och "frivela" sig på den. Tösen, som blev
född, har riktiga ögon, utan man kan icke se på nästan
inget; då böjan de vrida sig.

Den havande fick inte gå nära nästan skrattig.

14 1919.

44

JUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Mppt. av

Vilhelm Melander

efter

Anna Johansson

i
Gävleborg, Krist. län

Anmärkningar:

304

f. i Borås 1834

Sjöfotbolls pilten.

Sjöfotbolls pilten ^{Borås} ville följa äga med. När han så kom
på, gide lasset tungt. För att bli av med honom skulle man ga
av ett hjul, så föde han framför gärn i fället.

304

1919.

45

45

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av

Vilhelm Welander

efter

Anna Johansson

i
Egårdö m, Kust. län

Anmärkningar:

304

Trollson.

På Trollslivor (mellan Hövud och Degerbyga) fanns det för en so, som sprang mellan boren på hårarna och fläckar uppe dem.

304